

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

02 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Toma Nadejda,

Judecători – Boico Victor, Diaconu Iurie,

examinând în baza materialelor cauzei, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către inculpat împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 martie 2022, în cauza penală în privința lui

Bairamov Bairam XXXXXX.

Termenul examinării cauzei:

Prima instanță: 07.12.2020 – 30.09.2021.

Instanța de apel: 11.11.2021 – 30.03.2022.

Instanța de recurs: 21.07.2022 – 02.11.2022.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 30 septembrie 2021, pronunțată în urma examinării cauzei penale în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, Bairamov Bairam a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 1 (un) an, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis și de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (4) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 5 (cinci) luni cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Conform prevederilor art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial al pedepselor aplicate, s-a stabilit pedeapsa definitivă lui Bairamov Bairam, sub formă de închisoare pe un termen de 1 (an) 3 (trei) luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Conform art. 85 alin. (1) Cod penal, s-a adăugat parțial la pedeapsa aplicată, partea neexecutată a pedepsei stabilite prin încheierea Judecătoriei Taraclia din 08 iunie 2021, stabilindu-i-se definitiv lui Bairamov Bairam pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 8 (opt) ani cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

S-a dispus de a fi încasat de la Bairamov Bairam în beneficiul lui

Pogurschi Lucia, cu titlu de prejudiciu material cauzat prin infracțiune nerecuperat, suma de 17 650 (șaptesprezece mii șase sute cincizeci) lei.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

2. Pentru a se pronunța în cauza dată, în sensul enunțat, prima instanță a constatat că, *Bairamov Bairam*, în perioada de timp de la 10.02.2020, aproximativ ora 19:00, până la 11.02.2020, aproximativ ora 09:00, acționând cu intenție directă, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și dorind în mod conștient survenirea acestora, urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane, a pătruns în locuința amplasată pe str. xxxxx, mun. Chișinău, în care domiciliază Pogurschi Lucia, de unde a sustras, pe ascuns, un televizor portativ la prețul de 4 000 lei, trei perechi de adidași la prețul de 5 000 lei, o pereche de pantofi la prețul de 2 000 lei, o geantă la prețul de 700 lei, un portmoneu pentru dame la prețul de 200 lei, un portmoneu bărbătesc cu inscripția „authentic atheltic” la prețul de 300 lei, un set de veselă la prețul de 700 lei, un ceas de mână la prețul de 3 700 lei, o pereche de mănuși pentru box de culoare roșie cu inscripția „NI-KKO” la prețul de 1 000 lei, o geantă din pânză cu inscripția „Coca-Cola”, la prețul de 150 lei, o pereche de căști de culoare albă la prețul de 800 lei, o husă pentru telefon mobil, din masă plastică, la prețul de 100 lei; o pereche de pantaloni de culoare neagră la prețul de 200 lei și o uniformă de polițist formată din: două perechi de pantaloni de culoare albastră la prețul de 400 lei, o centură din piele la prețul de 300 lei, un toc pentru armă din piele la prețul de 400 lei, un sacou cu inscripția „Poliția” la prețul de 400 lei, un sacou de paradă la prețul de 500 lei, un maiou cu inscripția „Poliția” la prețul de 150 lei, un chipiu cu inscripția „Poliția” la prețul de 100 lei, cauzându-i părții vătămate Pogurschi Lucia daune în proporții considerabile, în valoare totală de 21 100 lei.

Tot el, la data de 08 ianuarie 2021, cunoscând cu certitudine despre faptul că, în temeiul prevederilor pc.14 al Regulamentului Circulației Rutiere al Republicii Moldova conducătorului de vehicul îi este interzis să conducă unitatea de transport în stare de ebrietate, neavând permis de conducere, după ce a consumat în circumstanțe necunoscute alcool, fiind în stare de ebrietate produsă de alcool, a urcat la volanul automobilului de model Audi A4, cu n/î EEU 886 după care a pornit deplasarea, conducând automobilul în cauză pe drumurile publice până când la aceeași dată, aproximativ la ora 03:00 min., a fost stopat pe adresa mun. Chișinău, intersecție șos. Muncești și str. Burebista, de către colaboratorii de poliție ai Brigăzii de Patrulare al Inspectoratului Național de Patrulare al IGP MAI. Fiind suspectat pe temeiuri rezonabile de conducerea unității de transport în stare de ebrietate, Bairamov Bairam a fost condus la Dispensarul Republican de Narcologie din mun. Chișinău pentru prelevarea probelor. Conform procesului-verbal nr. 25 din 08.01.2021 al examinării medicale de constatare faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și naturii ei a fost obținut rezultatul 1,79 g/l în sângele acestuia și

conform testului DRAGER 6810 a fost obținut rezultatul de 0,88 mg/1 în aerul expirat, care conform art. 134/12 alin.(3) Cod penal, se califică ca stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat.

Prima instanță a stabilit că, prin acțiunile sale intenționate Bairamov Bairam a comis infracțiunile prevăzute de **art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal** - furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, prin pătrundere în locuință, cu cauzarea de daune în proporții considerabile și de **art. 264¹ alin. (4) Cod penal** - conducerea mijlocului de transport de către o persoană care se află în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat și care nu deține permis de conducere.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către inculpat, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței, cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 martie 2022 a fost respins apelul declarat de către inculpatul Bairamov Bairam, ca fiind nefondat și menținută fără modificări sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 30 septembrie 2021.

4.1 În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a constatat că prima instanță a stabilit în mod corect situația de fapt și vinovăția inculpatului, a efectuat cercetarea judecătorească cu respectarea dispozițiilor procesual-penale prevăzute de art. 364¹ Cod de procedură penală, acțiunile inculpatului Bairamov Bairam au fost corect încadrate în prevederile Codului penal.

Descriind ansamblul de probe reținut de prima instanță și transcriind în decizie declarațiile inculpatului depuse în ședința de judecată a instanței de apel, s-a constatat că instanța de fond a argumentat deplin poziția adoptată, cât din punct de vedere a cercetării în ansamblu a circumstanțelor cauzei, atât și din punct de vedere a prevederilor legale.

Cu referire la numirea pedepsei penale, instanța de apel a conchis că prima instanță la stabilirea categoriei pedepsei, corect a aplicat prevederile legale și, în conformitate cu prevederile articolelor 7, 75 Cod penal, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază răspunderea, precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

Instanța de apel a reținut că Bairamov Bairam a săvârșit o infracțiune mai puțin gravă (art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal) și o infracțiune ușoară (art. 264¹ alin. (4) Cod penal), circumstanțe ce atenuază răspunderea penală, în privința lui Bairamov Bairam sunt căința sinceră, iar circumstanțe agravante – nu sunt.

Vis-a-vis de solicitarea inculpatului privind aplicarea art. 90 Cod penal, instanța de apel a respins-o ca neîntemeiată, or, anterior condamnatul a fost

condamnat prin sentința Judecătoriei Comrat (sediul Central) din 26.12.2019 în baza art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal la 2 ani 6 luni închisoare cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu suspendarea executării pe un termen de probă de 2 ani astfel, instanța acordându-i posibilitatea inculpatului de a se corecta, ultimul nu a tras careva concluzii și nu a călcat spre calea corijării.

Instanța de apel a menționat că, pentru acordarea suspendării condiționate a executării pedepsei, în baza art. 90 Cod penal sunt prevăzute condiții obiective și subiective, primele referindu-se la condamnare, iar celelalte la persoana condamnatului. Îndeplinirea condițiilor prevăzute de lege nu atrage obligativitatea aplicării suspendării condiționate a executării, acordarea ei rămânând la discreția instanței de judecată, totodată, această normă poate fi aplicată sau exclusă la orice etapă a procesului penal, întru înlăturarea erorii admise la etapa anterioară.

Instanța de apel a susținut poziția aleasă de prima instanță, reieșind din faptul că inculpatul a recunoscut vina în comiterea infracțiunii incriminate, a comis două infracțiuni dintre care una este ușoară, iar cealaltă mai puțin gravă, anterior a fost judecat, nu este angajat în câmpul muncii, astfel, nu poate fi corectat fără a executa real pedeapsa închisorii, deoarece aplicând inculpatului o pedeapsă mai blândă, nu va putea fi atins scopul de corectare a inculpatului și nici scopul de prevenire în comiterea infracțiunilor atât din partea inculpatului, cât și altor persoane. Astfel, argumentele apelantului privind aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, de către instanța de apel au fost considerate neîntemeiate.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către inculpat, prin care neinvocând incidența dispozițiilor alin. (1) art. 427 Cod de procedură penal, solicită examinarea și admiterea recursului și numirea unei pedepse mai blânde.

5.1 În susținerea recursului, inculpatul invocă că:

- i s-a aplicat o pedeapsă foarte dură;
- are la întreținere trei copii minori;
- conform articolelor 84, 85 Cod penal, incorect i-a fost numită pedeapsa definitivă.

6. La recursul ordinar declarat, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a depus referință procurorul, care pledează pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală hotărârile instanței de

apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel. Însă, conform art. 422 Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

Conform art. 231 alin. (3) Cod de procedură penală, la calcularea termenelor pe zile nu se ia în calcul ziua de la care începe să curgă termenul, nici ziua în care acesta se împlinește.

Potrivit materialelor dosarului se constată că, dispozitivul deciziei adoptate de către instanța de apel a fost pronunțat la data 30 martie 2022, în prezența procurorului, inculpatului și avocatului acestuia, fapt confirmat prin procesul-verbal al ședinței de judecată în instanța de apel și dispozitivul deciziei adoptate (Vol. III, f.d. 85—86, 87-88), din care rezultă că aceștia au fost înștiințați despre ziua și ora pronunțării deciziei integrale și anume pentru data de 04 mai 2022, ora 14:00. Tot din procesul-verbal al ședinței de judecată în instanța de apel (Vol. III, f.d. 86 verso) se constată că, la data stabilită, în prezența procurorului a fost pronunțată decizia motivată, celorlalți participării fiindu-le expediată prin intermediul oficiului poștal (Vol. III, f.d. 106).

În continuare, Colegiul menționează că, inculpatul a declarat recursul ordinar împotriva deciziei, la data de 07 iulie 2022, fapt confirmat prin mențiunea despre dată de pe amprenta ștampilelor poștale de pe plicuri (Vol. III, f.d. 113).

Așadar, în cauza deferită judecării Colegiul penal specifică faptul că termenul de atac prevăzut de art. 422 Cod de procedură penală, se calculează începând cu data de 05 mai 2022, adică a doua zi după pronunțarea deciziei, ținând cont de dispozițiile art. 231 alin. (3), (5) Cod de procedură penală și expiră la sfârșitul zilei de 06 iunie 2022. Prin urmare, recursul ordinar declarat de către inculpat la 07.07.2022 nu se încadrează în termenul limită prevăzut de art. 422 Cod de procedură penală.

Norma prevăzută la alin. (2) art. 230 Cod de procedură penală stipulează că, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual penal și nulitatea actului efectuat peste termen.

Din sensul dispoziției legale menționate supra, se impune obligația îndeplinirii în termen a actelor de procedură, sub sancțiunea decăderii din exercițiul dreptului. Astfel, neexecutarea în termen a unui drept procesual, conform sancțiunii menționate, duce la pierderea acestuia.

Termenul de recurs este absolut și are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar recursul declarat după expirarea termenului se va respinge ca tardiv.

Mai mult, Colegiul penal notează că, o astfel de soluție este compatibilă

cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul articolului 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului/recursului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

Prin urmare, în conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este declarat peste termen.

Astfel, odată ce recursul ordinar al inculpatului Bairamov Bairam este declarat peste termen, urmează a fi dispusă inadmisibilitatea acestuia.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către inculpat, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 martie 2022, în cauza penală în privința lui *Bairamov Bairam xxxx*, ca fiind declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată este pronunțată la **25 noiembrie 2022**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Boico Victor

Diaconu Iurie